



JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. december 2015
Kontor: Koncernstyringskontoret
Sagsbeh: Henrik Frankerup Emanu-
elsen
Sagsnr.: 2015-0049-0011
Dok.: 1790357

Hermed fremsendes Justitsministeriets orientering om sagsbehandlingstiderne i volds- og voldtægtssager samt sager om ulovlig besiddelse af våben på offentlig tilgængeligt sted i 2014.

Af afsnit 1 - 3 fremgår sagsbehandlingstiderne for henholdsvis politiet og anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen. I afsnit 4 følger bemærkninger til sagsbehandlingstiderne.

Myndighedernes redegørelser for sagsbehandlingstiderne i 2014 vedlægges endvidere til orientering.

Søren Pind

/

Andreas Langsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Sagsbehandlingstider i volds- og voldtægtssager samt sager om ulovlig besiddelse af våben på offentligt tilgængeligt sted

1. Voldssager

Målsætningerne om hurtig behandling af voldssager er opstillet i voldspakkerne fra 1994 og 1997.

Politiet og anklagemyndigheden

For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningerne, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

I 1. og 2. halvår 2014 har der været henholdsvis 1.427 og 1.244 sager, jf. nedenstående *tabel 1*.

Som det fremgår af *tabel 1*, har målsætningen om indtil 30 dages sagsbehandlingstid været opfyldt i ca. 70 pct. af voldssagerne i 2014. Der er tale om et fald i andelen af voldsager, som indbringes for retten inden for målsætningen i forhold til de seneste år.

Periode	Antal sager	Andel indbragt for retten fra sigtelse		
		Inden 30 dage	30 dage til 2 mdr.	Efter 2 mdr.
1. halvår 2011	1.992	75,5%	16,3%	8,2%
2. halvår 2011	2.262	77,9%	14,7%	7,4%
1. halvår 2012	2.037	74,6%	16,7%	8,7%
2. halvår 2012	1.247	78,4%	12,4%	9,2%
1. halvår 2013	1.468	74,0%	16,0%	10,0%
2. halvår 2013	1.616	73,8%	16,7%	9,5%
1. halvår 2014	1.427	69,6%	17,4%	13,0%
2. halvår 2014	1.244	70,9%	18,5%	10,6%

Opgørelsen omfatter sager efter straffelovens §§ 244-246, undtaget § 245 a, hvor voldsforholdet er sagens hovedforhold, og hvor sagen ses at være afgjort i retten med frihedsstraf.

Domstolene

Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er angivet til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2014 har der været 967 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 37 dage, jf. nedenstående *tabel 2*.

Som det fremgår af nedenstående *tabel 2*, blev 48 pct. af sagerne afgjort inden for 37 dage i 2014, hvilket svarer til niveauet i 2012. Målopfyldelsen er faldet med 5 pct.-point i forhold til 2013.

Periode	Antal sager	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen		
		Inden 37 dage	Inden 60 dage	Inden 180 dage
2011	1.368	54%	68%	93%
2012	1.340	49%	65%	92%
2013	1.148	53%	66%	91%
2014	967	48%	61%	89%

I opgørelsen indgår alle sager om overtrædelse af straffelovens §§ 244-246, der afgøres med ubetinget frihedsstraf, uden at der heri indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen.

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen af voldsdomme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuldbyrdelsesordre. Det er samtidig forudsat, at politiet giver fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er afgivet ankeafkald, efter ankefristens udløb eller efter, at ankedom er afsagt.

I opgørelsesperioden 1. januar til 31. december 2014 har der været 571 sager, der var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 30 dage, jf. nedenstående *tabel 3*.

Som det fremgår af *tabel 3*, blev fristen på 30 dage overholdt i 86,2 pct. af sagerne i 2014. Der er i perioden 2011-2014 tale om en opfyldelse af målsætningen i mellem ca. 86 pct. og ca. 90 pct. af sagerne.

Periode	Antal dømte	Andel dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
1. jan. 2011 til 30. sep. 2011	686	88,2%
1. jan. 2012 til 30. sep. 2012	659	89,7%
1. jan. 2013 til 30. sep. 2013	483	88,6%
1. jan. 2014 til 31. dec. 2014	571	86,2%

Det bemærkes, at kriminalforsorgens opgørelse for 2014, til forskel fra de tidligere år, vedrører et helt kalenderår.

Kriminalforsorgens opgørelse omfatter sagsbehandlingstiden for personer, der er dømt for overtrædelse af straffelovens § 119, § 123 og §§ 244-246, der efter at have været indkaldt til afsoning fra fri fod er påbegyndt afsoningen af deres dom i perioden 1. januar 2014 – 31. december 2014.

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektronisk fodlænke, er udtaget af undersøgelsen, idet disse sager ikke er omfattet af ordningen. I opgørelsesperioden var der 32 sager, hvor der blev givet udsættelse og 1151 sager, hvor fodlænke blev vurderet.

2. Voldtægtssager

Ifølge folketingsbeslutning B 82 af 4. juni 2004 om forbedring af voldtægtsofres retsstilling skal sagsbehandlingstiden for voldtægtssager være omfattet af en konkret målsætning.

På den baggrund blev der fastsat forskrifter om målsætninger for sagsbehandlingstiderne i voldtægtssager, som Justitsministeriet sendte til Folketingets Retsudvalg ved brev af 11. august 2005.

Politiet og anklagemyndigheden

Målsætningerne indebærer for politiet og anklagemyndigheden, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 60 dage, dog således at det for sager, hvor der gennemføres mentalundersøgelse af sigtede og eventuelt tillige sker forelæggelse for Retslægerådet, gælder, at dette tidsforbrug ikke bør overstige 4 måneder.

I 1. og 2. halvår 2014 er der indberettet henholdsvis 50 og 74 sager, hvoraf henholdsvis 37 og 53 var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på højst 60 dage, mens henholdsvis 13 og 21 sager var omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på højst 4 måneder.

Nedenfor fremgår sagsbehandlingstiden for voldtægtssager, jf. *tabel 4* og *tabel 5*.

Som det fremgår af *tabel 4*, var målsætningen i 1. og 2. halvår 2014 opfyldt i henholdsvis 64,9 pct. og 49,1 pct. af de sager, der er omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på højst 60 dage.

I de sager, der er omfattet af en målsætning om en sagsbehandlingstid på højst 4 måneder, var målsætningen i 1. og 2. halvår af 2014 opfyldt i henholdsvis 69,2 pct. og 61,9 pct. af sagerne.

Tabel 4. Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen indtil 60 dage

Periode	Antal sager	Andel indbragt for retten fra sigtelse		
		Inden 60 dage	60 dage til 4 mdr.	Efter 4 mdr.
1. halvår 2011	26	53,8%	23,1%	23,1%
2. halvår 2011	27	66,7%	25,9%	7,4%
1. halvår 2012	30	66,7%	26,7%	6,7%
2. halvår 2012	23	82,6%	8,7%	8,7%
1. halvår 2013	32	62,5%	12,5%	25,0%
2. halvår 2013	33	63,6%	18,2%	18,2%
1. halvår 2014	37	64,9%	24,3%	10,8%
2. halvår 2014	53	49,1%	41,5%	9,4%

Tabel 5. Sagsbehandlingstid i voldtægtssager med målsætningen indtil 4 mdr.

Periode	Antal sager	Andel indbragt for retten fra sigtelse		
		Inden 4 mdr.	4 mdr. til 6 mdr.	Efter 6 mdr.
1. halvår 2011	10	40,0%	20,0%	40,0%
2. halvår 2011	4	50,0%	0,0%	50,0%
1. halvår 2012	15	6,7%	20,0%	73,3%
2. halvår 2012	6	16,7%	33,0%	50,0%
1. halvår 2013	7	42,9%	28,6%	28,6%
2. halvår 2013	8	50,0%	12,5%	37,5%
1. halvår 2014	13	69,2%	7,7%	23,7%
2. halvår 2014	21	61,9%	9,5%	28,6%

I opgørelsen indgår sagsbehandlingstiden i sager om overtrædelse af straffelovens § 216 og forsøg herpå og sager om overtrædelse af straffelovens § 216, jf. § 225 (andet seksuelt forhold end samleje) og forsøg herpå.

Opgørelsen omfatter sager, hvor voldtægtsforholdet er sagens hovedforhold. Opgørelsen omfatter imidlertid også sager, hvor der er begået anden kriminalitet i tilknytning til voldtægten – eksempelvis frihedsberøvelse af offeret eller efterfølgende trusler mod offeret – idet sådanne lovovertrædelser ikke i sig selv kan antages at påvirke behandlingen af voldtægtssagen væsentligt. Endvidere omfatter opgørelsen sager, hvor der i øvrigt måtte indgå forhold vedrørende mindre alvorlig kriminalitet begået uden sammenhæng med voldtægtsforholdet, hvis karakteren af disse forhold ikke medfører en særlig omfattende og langvarig efterforskning. Opgørelsen omfatter tillige sager med flere gerningsmænd og sager, hvor samme gerningsmand har begået flere voldtægter.

Uden for opgørelsen falder nævningsager. Uden for opgørelsen falder også sager, der udover voldtægt omfatter anden alvorlig kriminalitet, eksempelvis røverier, anden grovere berigelseskriminalitet eller adskillige voldsforhold, der i væsentlig grad har betydning for politiets og anklagemyndighedens behandling af sagen.

Domstolene

For domstolene er målsætningen for sagsbehandlingstiden i voldtægtssager angivet til 37 dage. Heraf udgør berammelsestiden, dvs. tiden fra sagen modtages i retten, til hovedforhandlingen kan indledes, 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2014 har der været 96 sager, der er omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 37 dage, jf. nedenstående *tabel 6*.

Som det fremgår af *tabel 6*, blev 35 pct. af voldtægtssagerne afgjort inden for målsætningen.

Periode	Antal sager	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen		
		Inden 37 dage	Inden 60 dage	Inden 180 dage
2011	66	24%	50%	88%
2012	77	42%	64%	88%
2013	64	42%	58%	88%
2014	96	35%	49%	89%

I opgørelsen indgår sager om overtrædelse af straffelovens § 216 og § 216, jf. § 225 samt sager om forsøg på overtrædelse heraf, uden at der i sagen indgår andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen. Sagens hovedforhold skal være tiltalen efter straffelovens § 216. Det er uden betydning, hvordan sagen afgøres.

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen af voldtægtsdomme er målsætningen fastsat således, at afsoningen for dømte, der ikke i forvejen er varetægtsfængslede, skal iværksættes senest 30 dage efter datoen for fuldbyrdelsesordre.

Opgørelsen omfatter 27 dømte i perioden 1. januar 2014 til 31. december 2014, jf. *tabel 7*. Det bemærkes, at kriminalforsorgens opgørelse alene omfatter de indsatte, der ikke i forvejen er varetægtsfængslede, hvorfor antal-

let af dømte i opgørelsen ikke afspejler det samlede antal, der er dømt for voldtægt m.v.

Som det fremgår af *tabel 7* blev målsætningen opfyldt i 66,7 pct. af sagerne.

Periode	Antal dømte	Andel dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
16. nov. 2010 til 15. nov. 2011	8	25,0%
16. nov. 2011 til 15. nov. 2012	6	50,0%
16. nov. 2012 til 15. nov. 2013	6	33,3%
1. jan. 2014 til 31. dec. 2014	27	66,7%

Det bemærkes, at antallet af dømte er steget markant i forhold til de senere års opgørelser. Kriminalforsorgen har i den forbindelse - efter høring hos Anstalten ved Herstedvester - oplyst, at stigningen i antallet i et vist omfang kan henføres til den lovændring i straffelovens § 216, stk. 2, der trådte i kraft den 1. juli 2013 ("For voldtægt straffes med fængsel indtil 12 år den, der har samleje med et barn under 12 år").

Ud af de 27 indberetninger vedrørende voldtægtsdømte personer, der er omfattet af ordningen om hurtig indsættelse, er 11 af indberetningerne således sket som følge af lovændringen.

Det bemærkes endvidere, at kriminalforsorgen har ændret opgørelsesperioden således, at den nu følger kalenderåret.

Kriminalforsorgens opgørelse omfatter sagsbehandlingstiden for personer, der er dømt for overtrædelse af straffelovens § 216, og som er indkaldt til afsoning fra fri fod.

Sager, hvor den dømte har fået tilladelse til udsættelse af afsoningen, eller hvor den dømte er vurderet med henblik på afsoning med elektroniske fodlænke, er udtaget af opgørelsen, idet disse sager ikke er omfattet af ordningen. I den opgjorte periode drejer det sig om hhv. 1 og 6 sager.

3. Sager om ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder

Målsætningerne om hurtig behandling af sager om ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder er opstillet i lov nr.

500 af 17. juni 2008 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrkelse af indsatsen mod ulovlige skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder).

Målsætningen omfatter for politiet og anklagemyndigheden sager, hvor der forventes idømt ubetinget fængsel og for domstolene sager, der afgøres med ubetinget fængsel. Målsætningerne gælder ikke for sager, der omfatter andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen.

Politiet og anklagemyndigheden

For politiet og anklagemyndigheden indebærer målsætningen, at det samlede tidsforbrug fra sigtelsen til sagen sendes til retten, ikke bør overstige 30 dage.

I 1. og 2. halvår 2014 blev der indberettet henholdsvis 148 og 166 sager, jf. nedenstående *tabel 8*.

Som det fremgår af *tabel 8*, var målsætningen på 30 dage opfyldt i henholdsvis 51,4 pct. og 78,3 pct. af tilfældene i 1. og 2. halvår 2014.

Periode	Antal sager	Andel indbragt for retten fra sigtelse		
		Inden 30 dage	30 dage til 2 mdr.	Efter 2 mdr.
1. halvår 2011	234	63,2%	20,5%	16,2%
2. halvår 2011	313	71,6%	18,8%	9,6%
1. halvår 2012	130	46,2%	23,1%	30,8%
2. halvår 2012	169	50,9%	26,6%	22,5%
1. halvår 2013	144	36,8%	34,7%	28,5%
2. halvår 2013	159	52,8%	26,4%	20,8%
1. halvår 2014	148	51,4%	25,0%	23,6%
2. halvår 2014	166	78,3%	12,0%	9,6%

I opgørelsen indgår sagsbehandlingstiden for sager om overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, og sager om overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 1 og 2, hvis der er tale om besiddelse af skydevåben eller knive på offentligt tilgængelige steder.

Sagsbehandlingstiden opgøres alene for sager, hvor der i byretten er idømt ubetinget frihedsstraf, og sager, hvor anklagemyndigheden på forhånd har vurderet, at sagen vil medføre ubetinget frihedsstraf, selv om byretten afgør sagen med en mildere sanktion eller frifindelse.

Sagsbehandlingstiden opgøres ikke for sager, som omfatter andre lovovertrædelser af væsentlig betydning for strafudmålingen.

Domstolene

Målsætningen for sagsbehandlingstiden ved domstolene er 37 dage, heraf udgør berammelsestiden 30 dage, mens der er afsat 7 dage til hovedforhandling og domsafsigelse.

I 2014 har der været 160 sager, der er omfattet af målsætningen om en sagsbehandlingstid på indtil 37 dage, jf. nedenstående *tabel 6*.

Som det fremgår af *tabel 9*, blev målsætningen opfyldt i 47 pct. af sagerne i 2014, hvilket er en stigning på 5 pct.-point i forhold til i 2013.

Periode	Antal sager	Andel med domsafsigelse fra modtagelse af sagen		
		Inden 37 dage	Inden 60 dage	Inden 180 dage
2011	274	41%	57%	91%
2012	163	48%	60%	84%
2013	156	42%	59%	92%
2014	160	47%	64%	88%

Domstolene opgør sagsbehandlingstiden i sager om overtrædelse af straffelovens § 192a eller våbenlovens § 4, stk. 1, der afgøres med ubetinget frihedsstraf.

Kriminalforsorgen

For strafafsoningen er målsætningen, at afsoningen for dømte, som ikke er varetægtsfængslede, iværksættes senest 30 dage efter, at der foreligger fuldbyrdelsesordre.

Som det fremgår af *tabel 10*, udgør andelen af sager om ulovlig besiddelse af våben på offentligt tilgængeligt sted, der er sagsbehandlet inden for 30 dage, 74,5 pct. i perioden 1. januar 2014 til den 31. december 2014.

Periode	Antal dømte	Andel dømte, der blev indsat inden 30 dage fra der foreligger fuldbyrdelsesordre
1. jan. 2011 til 30. sep. 2011	256	83,2%
1. jan. 2012 til 30. sep. 2012	147	79,6%
1. jan. 2013 til 30. sep. 2013	121	71,1%
1. jan. 2014 til 31. dec. 2014	157	74,5%

Det bemærkes, at kriminalforsorgen har ændret opgørelsesperioden således, at den nu følger kalenderåret.

Kriminalforsorgens opgørelse omfatter dømte, der er straffet efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, hvis overtrædelsen vedrører skydevåben, der besiddes, bæres eller anvendes på offentligt tilgængeligt sted, og lov om våben og eksplosivstoffer § 10, stk. 2, hvis overtrædelsen vedrører besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted.

I opgørelsen indgår sagsbehandlingstiden vedrørende hurtig indsættelse for alle dømte for ulovlig besiddelse af skydevåben og knive, uanset om afgørelsen vedrører hovedforhold eller biforhold. Sager, hvor den dømte er meddelt udsættelse, er ikke omfattet af kriminalforsorgens opgørelser. Endvidere er sager, hvor spørgsmålet om strafudståelse på bopælen med elektronisk fodlænke behandles, heller ikke omfattet af kriminalforsorgens opgørelser, hvilket i 2014 udgjorde 95 sager.

4. Bemærkninger til sagsbehandlingstiderne

Det er efter Justitsministeriets vurdering afgørende, at der er fokus på løbende at forbedre opfyldelsen af de opstillede målsætninger for sagsbehandlingstiderne i volds- og voldtægtssager samt i sager om ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder.

Justitsministeriet finder derfor heller ikke niveauet for sagsbehandlingstiderne tilfredsstillende og vil følge området nøje.

Justitsministeriets Toplederforum med deltagelse af rigspolicechefen, rigsadvokaten, direktøren for Domstolsstyrelsen, direktøren for kriminalforsorgen og Justitsministeriets departementschef har med en række projekter – heraf en række tiltag i forlængelse af terrorhændelserne den 14.-15. februar 2015 – sat særligt fokus på at styrke det tværgående samarbejde med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiden i straffesagskæden.

Blandt andet er der iværksat flere initiativer, som skal øge digitaliseringen og derved lede til en reduktion i sagsbehandlingstiderne. Digitaliseringstiltagene vedrører blandt andet øget digital udveksling af dokumenter mellem myndighederne i straffesagskæden via en såkaldt digital følgeseddel samt digitalisering af straffesagens særakt, der indeholder oplysninger om en sigtets tidligere strafbare forhold samt personlige oplysninger.

Herudover er der iværksat en række initiativer for at sikre en mere effektiv og hurtig berømmelse af straffesager ved domstolene. Domstolsstyrelsen har som led i dette arbejde – og i forlængelse af terrorhændelserne den 14. -15. februar 2015 – kortlagt årsagerne til, at retsmøder aflyses eller må omberammes, og i samarbejde med blandt andet Rigsadvokaten udarbejdet et oplæg med en række konkrete forslag og anbefalinger til, hvordan berømmelsen af straffesager kan optimeres, så sagerne behandles hurtigst muligt. Oplægget er den 24. august 2015 sendt til Retsudvalget til orientering (Alm. del, bilag 46, 2014-15 (2. samling)).

Blandt de skitserede forslag kan eksempelvis nævnes overvejelser om, hvorvidt det skærpede fokus på hurtigere behandling af straffesager giver grundlag for at foretage en ændring af retsplejelovens regler om balancen mellem det frie forsvarervalg og ønsket om en hensigtsmæssig og hurtig afvikling af straffesager. I den sammenhæng undersøger Domstolsstyrelsen frem mod udgangen af marts 2016, i hvilket omfang og under hvilke betingelser rettens mulighed for at afvise en valgt forsvarer anvendes i praksis, jf. retsplejelovens § 733, stk. 2, og § 736, stk. 2.

Derudover arbejdes der blandt andet videre med forslag vedrørende fælles aftale(r) mellem anklagemyndigheden og retterne om berømmelse af straffesager og forslag vedrørende en øget anvendelse af udeblivelsesdomme for tiltalte, der ikke møder frem i retten mv.

Endvidere er der i regi af Toplederforum iværksat et arbejde med at forbedre ledelsesinformation og data om sagsbehandlingstiderne i straffesagskæden, som skal danne grundlag for nye analyser af, hvordan sagsbehandlingstiderne kan nedbringes.

Der er således tale om et langt sejt træk med initiativer over en bred front, som samlet skal lede til kortere sagsbehandlingstider i straffesagskæden og medvirke til at øge målopfyldelsen for de politisk prioriterede sagsbehandlingstider.

For så vidt angår de data, der indgår i orienteringen, skal det generelt bemærkes, at de statistiske oplysninger er behæftet med usikkerhed, da sagsbehandlingssystemerne er opbygget som journaliserings- og sagsstyrings-systemer og ikke som egentlige statistiksystemer.

Endvidere bemærkes det, at en række af opgørelserne beror på manuelle optællinger, da der ikke er et elektronisk registreringsgrundlag for opgørel-

serne. Dette medfører, at tallene kan afvige fra tidligere orienteringer til Folketingets Retsudvalg.